

Examenul de bacalaureat național 2015

Proba E. d)

Logică, argumentare și comunicare

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre enunțurile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Extensiunea termenului *elev* înseamnă:
 - a. cuvântul *elev*
 - b. o persoană care învață la școală
 - c. totalitatea elevilor
 - d. ghiozdan, colegi, teme etc.
2. Termenul *pisică neagră* este:
 - a. absolut, concret, vid, vag
 - b. concret, compus, nevid, general
 - c. negativ, compus, general, distributiv
 - d. abstract, compus, singular, precis
3. Temenii *manual de logică* și *manual de biologie*, ca specii ale genului *manual*, se află în raport de:
 - a. identitate
 - b. ordonare
 - c. contrarietate
 - d. contradicție
4. Predicatul logic al propoziției *Niciun om nu este nemuritor* este:
 - a. *nu este nemuritor*
 - b. *nu este*
 - c. *este*
 - d. *nemuritor*
5. Reprezintă o propoziție particulară afirmativă:
 - a. Prea puține cereri nu sunt respinse.
 - b. Puține cereri sunt aprobate.
 - c. Nicio cerere nu este aprobată.
 - d. Aproape nicio cerere nu este respinsă.
6. Inferența în care procesului de raționare se desfășoară de la particular la universal, este:
 - a. mijlocită
 - b. nemijlocită
 - c. inductivă
 - d. deductivă
7. Teza de demonstrat:
 - a. poate fi o metaforă
 - b. trebuie să fie o propoziție afirmativă
 - c. poate fi o propoziție autocontradictorie
 - d. trebuie să fie clar și precis formulată

8. Raționamentul *Dacă fiecare elev din clasa a IX-a a obținut notă mare la examen, atunci toți elevii din clasa a IX-a au obținut notă mare la examen* este un exemplu de:
- inducție incompletă
 - inducție completă
 - inferență mediată
 - inferență mijlocită
9. Raționamentul *Dacă unele opere de artă sunt valoroase, atunci toate operele de artă sunt valoroase* este un exemplu de:
- inducție completă
 - conversiune
 - obversiune
 - inducție incompletă
10. Un raționament eronat, făcut cu intenție, se numește:
- paralogism
 - sofism
 - silogism
 - neologism

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dau următoarele propoziții:

- Unii ingineri sunt profesori.*
- Toți filosofi sunt înțelepți.*
- Unii diabetici nu sunt obezi.*
- Niciun tenor nu este balerin.*

- A. Precizați formula propoziției 2. **2 puncte**
- B. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, contrara propoziției 4 și subcontrara propoziției 3. **6 puncte**
- C. Aplicați explicit operațiile de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 1 și 2, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural. **10 puncte**
- D. Reprezentați prin metoda diagramelor Euler propoziția categorică 3. **4 puncte**
- E. Doi elevi, X și Y, au următoarele opinii:
X: *Dacă unele obiecte scumpe nu sunt tablouri, atunci unele tablouri nu sunt obiecte scumpe.*
Y: *Dacă toate zambilele sunt flori de primăvară, atunci unele flori de primăvară sunt zambile.*
Pornind de la această situație:
- formalizați demersul logic specific celor două raționamente; **4 puncte**
 - explicați corectitudinea raționamentelor formalizate. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

- A. Fie următoarele două moduri silogistice: *aai-1*, *eae-2*.
- Scrieți schema de inferență corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date și construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență. **8 puncte**
 - Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea oricăruia dintre cele două moduri silogistice date, precizând totodată decizia la care ați ajuns. **4 puncte**
- B. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un argument valid cu două premise, prin care să justificați propoziția *“Unii oameni sunt nerecunoscători”*. **8 puncte**
- C. Fie următoarea definiție:
Romanul este o oglindă pe care o plimbăm de-a lungul unui drum.
- Precizați o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiția dată. **2 puncte**
 - Menționați două reguli de corectitudine a definirii, diferite de regula de la punctul a. și construiți, pentru fiecare dintre acestea, câte o definiție care să le încalce. **8 puncte**